Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Demosthenes, Luciano, Plutarchi, Platonis - Cod. Karlsruhe 1632

Melanchthon, Philipp

[S.l.], 1522-1524

E Luciano, Hercules gallicus, ex Thucydide oratio contra leges

urn:nbn:de:bsz:31-303159

Visual Library

Spiritus domini super me, eo quod unxit me ad euangelizandum pauperibus misit me Esaie sexagesimo primo

E LVCIANO. HERCVLES GALLICVS.

EX THVCYDIDE. ORATIO QVAEDAM CONTRA LEGES.

1523
A. P. G.

Vuittembergæ.

[um 1525]

λαυρεντίῳ φρισαίῳ
εὖ πράττειν.

[illegible] nihil [illegible]
ὅτι μὲν οὖν τῶν πρὸς θεοὺς ἄνθρωποι, οὐδὲν τοῦ λόγου πρ
[illegible]
ουργιαίτερον ἔλαβον, καὶ λίσσοντι σοὶ καὶ θειό tibi
[illegible]
τατον δῶρον, λόγους χαρίζομαι, καὶ τούτους
[illegible]
οὐκ ἀγεννεῖς, ἀλλὰ τοὺς μὲν θουκυδί
[illegible]
δου θαυμαστοτάτους τοὺς δὲ λουκιανοῦ πα
[illegible]
ναφροδισίους. σὺ δὲ ταῦτα τῆς ῥη
exempla
τορικῆς δυνάμεως παραδείγ
[illegible]
ματα, λόγους ἀσκησό
[illegible]
μενος, σπούδαζε
[illegible]
ὡς ἐκτυποῦν
oportet
σου δεῖ
bona, bonarum [illegible] exempla
γὰρ καλὰ καλῶν πραγμάτων παραδείγματα ἀεὶ [illegible]
vale
εἶναι. ἔρρωσο.

Z o

προλαλιὰ ἢ ἡρακλῆς

τὸν ἡρακλέα οἱ κελτοὶ ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ διακεκαυμένος ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ θαλαττουργοὶ γέροντες. μᾶλλον δὲ χάρωνα, ἢ ἰαπετόν τινα τῶν ὑποταρταρίων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὢν, ἔχει ὅμως τὴν σκευὴν τοῦ ἡρακλέους. καὶ γὰρ τὴν διφθέραν ἐνῆπται τὴν τοῦ λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὸν γωρυτὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἡ ἀριστερὰ προδείκνυσι, καὶ ὅλως, ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά γε ᾤμην οὖν ἐφ᾽ ὕβρει τῶν ἑλληνίων θεῶν τοιαῦτα παρανομεῖν τοὺς κελτούς. ἐς τὴν μορφὴν τὴν

τοῦ Ἡρακλέους, ἀμυνομένους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν. κατέδραμε τὰ πολλὰ τῶν ἑσπερίων γενῶν. καίτοι τὸ παραδοξότατον οὐδέπω ἔφην τῆς εἰκόνος. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς ἐκεῖνος, ἀνθρώπων πάμπολύ τι πλῆθος ἕλκει, ἐκ τῶν ὤτων ἅπαντας δεδεμένους. δεσμὰ δέ εἰσιν οἱ, σειραὶ λεπταὶ χρυσοῦ, καὶ ἠλέκτρου εἰργασμέναι. ὅρμοις ἐοικυῖαι τοῖς καλλίστοις, καὶ ὅμως ἀφ' οὕτως ἀσθενῶν ἀγόμενοι, οὔτε δρασμὸν βουλεύουσι, δυνάμενοι ἂν εὐμαρῶς, οὔτε ὅλως ἀντιτείνουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, πρὸς τὸ ἐναντίον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπτιάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἕπονται, καὶ γεγηθότες, καὶ τὸν ἄγοντα ἐπαινοῦντες ἐπειγόμενοι ἅπαντες, καὶ τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, ἐοικότες ἀχθεσθησομένοις, εἰ λυθήσονται. ὃ δὲ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, οὐκ

ὀκνήσω καὶ τοῦτο εἰπεῖν. οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος
ὅθεν ἐξάψει ταῖς σειραῖς τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχὰς,
ἅτε τῆς δεξιᾶς μὲν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τῆς λαιᾶς δὲ,
τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας τοῦ θεοῦ τὴν γλῶτταν
ἄκραν, ἐξ ἐκείνης ἑλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, καὶ ἐ-
πέστραπταί γε εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιῶν, ταῦτ᾽ ἐ-
γὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἱστήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ
ἀπορῶν, καὶ ἀγανακτῶν. κελτὸς δέ τις παρεστὼς, οὐκ
ἀπαίδευτος τὰ ἡμέτερα ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς ἑλλά-
δα φωνὴν ἀφιεὶς, φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπιχώρια.
ἐγώ σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τῆς γραφῆς τὸ αἴνιγμα.
πάνυ γὰρ ταραττομένῳ ἔοικας πρὸς αὐτήν. τὸν λόγον
ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἑρμ-
ῆν οἰόμεθα εἶναι. ἀλλ᾽ Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅ-
τι παραπολὺ τοῦ Ἑρμοῦ ἰσχυρότερος ὄντος. εἰ δὲ γέρ-
ων πεποίηται, μὴ θαυμάσῃς. μόνος γὰρ ὁ λόγος ἐν
γήρᾳ φιλεῖ ἐντελὴς ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμὴν, εἴ γε

ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τῶν ὁπλοτέρων φρένες, ἠερέθονται. τὸ δὲ γῆρας, ἔχει τι λέξαι τῶν νέων σοφώτερον. οὕτω γέτοι καὶ τοῦ Νέσορος ὑμῖν ἀπορρέει ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι. καὶ οἱ ἀγορηταὶ τῶν Τρώων τὴν ὄπα τὴν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν (εὐανθῆ τινα λείρια γὰρ καλεῖται, εἴτε μέμνημαι, τὰ ἄνθη. ὥστε εἰ τῶν ὤτων ἐκδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων οὗτος Ἡρακλῆς, ὁ λόγος ἕλκει μὴ δὲ τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τὴν τῶν ὤτων, καὶ γλώττης συγγένειαν. οὐδ᾽ ὕβρις ἐς αὐτόν, εἰ ταύτῃ τετρύπηται. μέμνημαι γοῦν ἔφη καὶ κωμικῶν τινων ἰαμβείων, παρ᾽ ὑμῶν μαθών, τοῖς γὰρ λάλοις, ἐξ ἄκρου ἡ γλῶττα πᾶσίν ἐστι τετρυπημένη. τὸ δ᾽ ὅλον, καὶ αὐτὸν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡγούμεθα ἐξεργάσασθαι, σοφὸν γενόμενον καὶ πειθοῖ τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τάγε βέλη αὐτοῦ, οἱ λόγοι εἰσὶν οἶμαι, ὀξεῖς, καὶ εὔστοχοι,

καὶ ταχεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες. πτερόεντα
γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμεῖς φατὲ εἶναι. τοσαῦτα μὲν, ὁ
κελτός. ἐμοὶ δὲ, ἡνίκα περὶ τῆς δεῦρο παρόδου ταύ
της ἐσκοπούμην πρὸς ἐμαυτὸν εἴ μοι καλῶς ἔχοι,
τηλικῷδε ὄντι, καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πεπαυ
μένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις
δικασταῖς, κατὰ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆς
εἰκόνος, τέως μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μή τινι ὑμῶν δόξαι
μι κομιδῆ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν, καὶ παρ' ἡλι
κίαν νεανιεύεσθαι. κᾆτά τις ὁμηρικὸς νεανίσκος ἐπι
πλήξειέ μοι εἰπὼν τὸ, σὴ δὲ βίη λέλυται, καὶ, χαλεπὸν
γῆρας κατείληφέ σε, ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων,
βραδέες δέ τοι ἵπποι, ἐς τοὺς πόδας τοῦτο ἀπος
κώπτων. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ τοῦ γέροντος ἐκείνου
Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν προάγομαι, καὶ οὐκ αἰδοῦ
μαι τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τῆς εἰκόνος.
ὥστε ἰσχὺς μὲν, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, καὶ ὅσα σώ

ματος ἀγαθά χαιρέτω. καὶ ὁ ἔρως ὁ σός ὦ Τήϊε
ποιητά, εἰσιδών με ὑποπόλιον γένειον, χρυσοφα
έννων εἰ βούλεται πτερύγων ἢ ἀετοῖς παραπετέσθω.
καὶ ὁ Ἱπποκλείδης οὐ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ δὲ, νῦν ἂν
μάλιστα ἀνηβᾶν καὶ ἀνθεῖν καὶ ἀκμάζειν καθ' ὥραν εἴη,
καὶ ἕλκειν τῶν ὤτων, ὅσους ἂν πλείστους δύνηται καὶ
τοξεύειν πολλάκις. ὡς οὐδέν γε δέος μὴ κενωθεὶς
λάθοι ὁ γωρυτὸς αὐτῷ. ὁρᾷς ὅπως παραμυθοῦμαι
τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ. καὶ διὰ τοῦ
το ἐτόλμησα πάλαι νενεωλκημένον τὸ ἀκάτιον
κατασπάσας καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπισκευάσας,
αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δὲ ὦ θεοὶ
καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιά. ὡς νῦν γε μά
λιστα πλησιστίου τε καὶ ἐσθλοῦ καὶ ἑταίρου ἀνέμου
δεόμεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φαινοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ
ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξηταί τις οἵην ἐκ ῥακέων ὁ
γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει.

ΔΗΜΗΓΟΡΙΑ ΔΙΟΔΟΤΟΥ,

οὔτε τοὺς προθέντας τὴν διαγνώμην αὖθις περὶ μιτυ
λιωαίων αἰτιῶμαι, οὔτε τοὺς μεμφομένους μὴ πολ
λάκις περὶ τῶν μεγίστων βουλεύεσθαι ἐπαινῶ. νομί
ζω δὲ δύο τὰ ἐναντιώτατα εὐβουλίᾳ εἶναι τάχος τε, καὶ
ὀργήν. ὧν τὸ μὲν, μετὰ ἀνοίας φιλεῖ γίγνεσθαι. τὸ δὲ,
μετὰ ἀπαιδευσίας, καὶ βραχύτητος γνώμης. τούς τε
λόγους, ὅστις διαμάχεται, μὴ διδασκάλους τῶν πρα
γμάτων γίγνεσθαι, ἢ ἀξύνετός ἐστιν, ἢ ἰδίᾳ τί αὐτῷ
διαφέρει. ἀξυνέτος μὲν, εἰ ἄλλῳ τινὶ ἡγεῖται πε
ρὶ τοῦ μέλλοντος δυνατὸν εἶναι. καὶ μὴ ἐμφα
νοῦς, φράσαι. διαφέροι δ' αὐτῷ, εἰ βουλόμενός
τι αἰσχρὸν πεῖσαι, εὖ μὲν εἰπεῖν οὐκ ἂν ἡγεῖ
ται περὶ τοῦ μὴ καλοῦ, δύνασθαι. εὖ δὲ διαβα
λὼν, ἐκπλῆξαι ἂν τούς τε ἀντεροῦντας, καὶ τοὺς
ἀκουσομένους. χαλεπώτατοι δὲ καὶ οἱ ἐπὶ χρήμασι
προσκατηγοροῦντες ἐπίδειξίν τινα. εἰ μὲν γὰρ ἀμαθί

αν κατῃτιῶντο, ὁ μὴ πείσας, ἀξυνετώτερος ἂν δόξας εἶναι, ἢ ἀδικώτερος, ἀπεχώρει. ἀδικίας δ' ἐπιφερομένης, πείσας τε, ὕποπτος γίγνεται. καὶ μὴ τυχὼν μετὰ ἀξυνεσίας, καὶ ἄδικος. ἥ τε πόλις οὐκ ὠφελεῖται ἐν τῷ τοιῷδε. φόβῳ γὰρ ἀποστερεῖται τῶν ξυμβούλων. καὶ πλεῖστ' ἂν ὀρθοῖτο, ἀδυνάτους λέγειν ἔχουσα τοὺς τοιούτους τῶν πολιτῶν. ἐλάχιστα γὰρ, ἂν πεισθείησαν ἁμαρτάνειν. χρὴ δὲ τὸν μὲν ἀγαθὸν πολίτην, μὴ ἐκφοβοῦντα τοὺς ἀντεροῦντας, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἴσου φαίνεσθαι ἄμεινον λέγοντα. τὴν δὲ σώφρονα πόλιν, τῷ τε πλεῖστα εὖ βουλεύοντι, μὴ προστιθέναι τιμὴν, ἀλλὰ μηδ' ἐλασσοῦν τῆς ὑπαρχούσης. καὶ τὸν μὴ τυχόντα γνώμης, οὐχ ὅπως ζημιοῦν, ἀλλὰ μηδ' ἀτιμάζειν· οὕτω γὰρ, ὅ, τε κατορθῶν ἥκιστα ἂν ἐπὶ τῷ ἔτι μειζόνων ἀξιοῦσθαι, παρὰ γνώμην τι καὶ πρὸς χάριν λέγοι. ὅ, τε μὴ ἐπιτυχὼν, ὀρέγοιτο τῷ αὐτῷ χαριζόμενός τι, καὶ αὐτὸς προσάγεσθαι τὸ πλῆ-

θος. ὧν ἡμεῖς τἀναντία δρῶμεν· καὶ προσέτι, ἤν τις καὶ ὑποπτεύηται κέρδους μὲν ἕνεκα, τὰ βέλτιστα δὲ ὅμως λέγειν, φθονήσαντες τῆς οὐ βεβαίου δοκήσεως τῶν κερδῶν, τὴν φανερὰν ὠφελίαν τῆς πόλεως ἀφαιρούμεθα. καθέστηκε δὲ τἀγαθὰ ἀπὸ τοῦ εὐθέος λεγόμενα, μηδὲν ἀνυποπτότερα εἶναι τῶν κακῶν. ὥστε δεῖν ὁμοίως τόν τε τὰ δεινότατα βουλόμενον πεῖσαι ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, καὶ τὸν τὰ ἀμείνω λέγοντα, ψευσάμενον. πιστὸν γενέσθαι. μόνην τε πόλιν διὰ τὰς περινοίας εὖ ποιῆσαι ἐκ τοῦ προφανοῦς, μὴ ἐξαπατήσαντα, ἀδύνατον. ὁ γὰρ διδοὺς φανερῶς τι ἀγαθὸν, ἀνθυποπτεύεται ἀφανῶς πῃ πλέον ἕξειν. χρὴ δὲ πρὸς τὰ μέγιστα καὶ ἐν τῷ τοιῷδε ἀξιοῦντι ἡμᾶς, περαιτέρω προνοοῦντας λέγειν ὑμῶν τῶν δι' ὀλίγου σκοπούντων. ἄλλως τε, καὶ ὑπεύθυνον τὴν παραίνεσιν ἔχοντας, πρὸς ἀνεύθυνον τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν. εἰ γὰρ ὅ, τε πείσας, καὶ ὁ ἐπισπώμενος ὁμοίως ἐβλάπ

τοῦτο, σωφρονέστερον ἂν ἐκρίνετε. νῦν δὲ πρὸς ὀργὴν ἥντινα τύχητε, ἔστιν ὅτε σφαλέντες, τὴν τοῦ πείσαντος μίαν γνώμην ζημιοῦτε, καὶ οὐ τὰς ὑμετέρας αὐτῶν, εἰ πολλαὶ οὖσαι ξυνεξήμαρτον. ἐγὼ δὲ παρῆλθον, οὔτε ἀντερῶν περὶ Μυτιληναίων, οὔτε κατηγορήσων. οὐ γὰρ περὶ τῆς ἐκείνων ἀδικίας ἡμῖν ὁ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμετέρας εὐβουλίας. ἤν τε γὰρ ἀποφήνω πάνυ ἀδικοῦντας αὐτούς, οὐ διὰ τοῦτο καὶ ἀποκτεῖναι κελεύσω, εἰ μὴ ξυμφέρον. ἤν τε καὶ ἔχοντές τι ξυγγνώμης εἶεν, εἰ τῇ πόλει μὴ ἀγαθὸν φαίνοιτο, νομίζω δὲ περὶ τοῦ μέλλοντος ἡμᾶς μᾶλλον βουλεύεσθαι, ἢ τοῦ παρόντος. καὶ τοῦτο, ὃ μάλιστα Κλέων ἰσχυρίζεται, ἐς τὸ λοιπὸν ξυμφέρον ἔσεσθαι πρὸς τὸ ἧσσον ἀφίστασθαι, θάνατον ζημίαν προθεῖσι, καὶ αὐτὸς περὶ τοῦ ἐς τὸ μέλλον καλῶς ἔχοντος ἀντισχυριζόμενος, τἀναντία γιγνώσκω. καὶ οὐκ ἀξιῶ ὑμᾶς τῷ εὐπρεπεῖ τοῦ ἐκείνου λόγου, τὸ χρήσιμον τοῦ ἐμοῦ

ἀπώσασθαι. δικαιότερος γὰρ ὢν αὐτοῦ ὁ λόγος
πρὸς τὴν νῦν ὑμετέραν ὀργὴν ἐς μυτιληναίους,
τάχα ἂν ἐπισπάσαιτο, ἡμεῖς δὲ οὐ δικαζόμεθα
πρὸς αὐτοὺς, ὥστε τῶν δικαίων δεῖν, ἀλλὰ βουλευό
μεθα περὶ αὐτῶν, ὅπως χρησίμως ἕξουσιν. ἐν οὖν
ταῖς πόλεσι, πολλῶν θανάτου ζημία πρόκειται. καὶ
οὐκ ἴσων τῷδε, ἀλλ' ἐλασσόνων ἁμαρτημάτων,
ὅμως δὲ τῇ ἐλπίδι ἐπαιρόμενοι, κινδυνεύουσι.
καὶ οὐδεὶς πω καταγνοὺς ἑαυτοῦ μὴ περιέσεσθαι τῷ
ἐπιβουλεύματι, ἦλθεν ἐς τὸ δεινόν. πόλις τε ἀφιστα
μένη τίς πω, ἥσσω τῇ δοκήσει ἔχουσα τὴν παρασ
κευὴν, ἢ οἰκείαν, ἢ ἄλλων ξυμμαχίᾳ, τούτῳ ἐπε
χείρησε. πεφύκασί τε ἅπαντες καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ
ἁμαρτάνειν. καὶ οὐκ ἔστι νόμος, ὅστις ἀπείρξει τούτου,
ἐπεὶ διεξεληλύθασί γε διὰ πασῶν τῶν ζημιῶν
οἱ ἄνθρωποι, προστιθέντες εἴ πως ἧσσον ἀδικοῖν
το ὑπὸ τῶν κακούργων. καὶ εἰκότως πάλαι

τῶν μεγίστων ἀδικημάτων μαλακωτέρας κεῖσθαι αὐτάς. παραβαινομένων δὲ τῷ χρόνῳ, ἐς τὸν θάνατον αἱ πολλαὶ ἂν ἥκουσι. καὶ τοῦτο ὅμως παραβαίνεται. ἢ τοίνυν δεινότερόν τι τούτου δέος εὑρετέον ἐστὶν, ἢ τόδε γε οὐδὲν ἐπίσχει. ἀλλ' ἡ μὲν πενία, ἀνάγκῃ τὴν τόλμαν παρέχουσα, ἡ δ' ἐξουσία, ὕβρει τὴν πλεονεξίαν, καὶ φρονήματι. αἱ δ' ἄλλαι ξυντυχίαι, ὀργῇ τῶν ἀνθρώπων ὡς ἑκάστη τις κατέχεται ὑπ' ἀνηκέστου τινὸς κρείττονος, ἐξάγουσιν ἐς τοὺς κινδύνους. ἥ τε ἐλπὶς, καὶ ὁ ἔρως ἐπὶ παντί. ὁ μὲν, ἡγούμενος, ἡ δ' ἐφεπομένη. καὶ ὁ μὲν τὴν ἐπιβολὴν ἐκφροντίζων, ἡ δὲ, τὴν εὐπορίαν τῆς τύχης ὑποτιθεῖσα, πλεῖστα βλάπτουσι. καὶ ὄντα ἀφανῆ, κρείσσω ἐστὶ τῶν ὁρωμένων δεινῶν. καὶ ἡ τύχη ἐπ' αὐτοῖς οὐδὲν ἔλασσον ξυμβάλλεται ἐς τὸ ἐπαίρειν. ἀδοκήτως γὰρ ἔστιν ὅτε παρισταμένη, καὶ ἐκ τῶν ὑποδεεστέρων κινδυνεύειν τινὰ προάγει, καὶ οὐχ ἧσσον τὰς πόλεις, ὅσῳ περὶ τῶν μεγίστων, ἐλευθερίας, ἢ ἄλλων ἀρχ

ης. καὶ μετὰ πάντων ἕκαστος ἀλογίστως ἐπὶ πλέον
τι αὑτὸν ἐδόξασεν. ἁπλῶς τε ἀδύνατον, καὶ πολλῆς
εὐηθείας, ὅστις οἴεται τῆς ἀνθρωπείας φύσεως ὁρμωμένης
προθύμως τί πρᾶξαι, ἀποτροπήν τινα ἔχειν, ἢ νόμ
ων ἰσχύϊ, ἢ ἄλλῳ τῳ δεινῷ. οὔκουν χρὴ οὔτε τοῦ θανά
του τῇ ζημίᾳ ὡς ἐχεγγύῳ πιστεύσαντας, χεῖρον βου
λεύσασθαι, οὔτε ἀνέλπιστον καταστῆσαι τοῖς ἀποστᾶ
σιν, ὡς οὐκ ἔσται μεταγνῶναι. καὶ ὅτι ἐν βραχυτάτῳ
τὴν ἁμαρτίαν καταλῦσαι. σκέψασθαι γὰρ, ὅτι νῦν μὲν
ἤν τις καὶ ἀποστᾶσα πόλις γνῷ μὴ περιεσομένη, ἔλ
θοι ἂν ἐς ξύμβασιν, δυνατὴ οὖσα ἔτι τὴν δαπάνην
ἀποδοῦναι, καὶ τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖν. ἐκείνως δὲ τίνα
οἴεσθε, ἥν τινα οὐκ ἄμεινον μὲν ἢ νῦν παρασκευάσασθ
αι, πολιορκία τε παρατενεῖσθαι ἐς τοὔσχατον, ἢ τὸ
αὐτὸ δύναται σχολῇ καὶ ταχὺ ξυμβῆναι. ἡμῖν τέ πως
οὐ βλάβη δαπανᾶν, καθημένοις διὰ τὸ ἀξύμβατον.
καὶ ἢν ἕλωμεν πόλιν ἐφθαρμένην παραλαβεῖν,

καὶ τῆς προσόδου τὸ λοιπὸν ἀπ᾽ αὐτῆς στέρεσθαι; ἰσχύομεν δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους τῷδε, ὥστε οὐ δικαστὰς ὄντας δεῖ ἡμᾶς μᾶλλον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἀκριβεῖς βλάπτεσθαι, ἢ ὁρᾶν ὅπως ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον μετρίως κολάζοντες, ταῖς πόλεσιν ἕξομεν ἐς χρημάτων λόγον ἰσχυούσαις χρῆσθαι, καὶ τὴν φυλακὴν μὴ ἀπὸ τῶν νόμων τῆς δεινότητος ἀξιοῦν ποιεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν ἔργων τῆς ἐπιμελείας. οὗ νῦν τοὐναντίον δρῶντες, ἤν τινα ἐλεύθερον καὶ βίᾳ ἀρχόμενον εἰκότως πρὸς αὐτονομίαν ἀποστάντα χειρωσώμεθα, χαλεπῶς οἰόμεθα χρῆναι τιμωρεῖσθαι. χρὴ δὲ τοὺς ἐλευθέρους οὐκ ἀφισταμένους σφόδρα κολάζειν, ἀλλὰ πρὶν ἀποστῆναι, σφόδρα φυλάσσειν, καὶ προκαταλαμβάνειν, ὅπως μὴ δ᾽ εἰς ἐπίνοιαν τούτου ἴωσι. κρατήσαντάς τε ὅτι ἐπ᾽ ἐλάχιστον τὴν αἰτίαν ἐπιφέρειν. ὑμεῖς δὲ σκέψασθε ὅσον ἂν καὶ τοῦτο ἁμαρτάνοιτε, Κλέωνι πειθόμενοι, νῦν μὲν γὰρ ὑμῖν ὁ δῆμος ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν εὔνους ἐστί, καὶ ἢ οὐ ξυναφί

σταται τοῖς ὀλίγοις, ἢ ἐὰν βιασθῇ, ὑπάρχει τοῖς ἀποστή
σασι πολέμιος εὐθύς, καὶ τῆς ἀντικαθισταμένης πό
λεως τὸ πλῆθος ξύμμαχον ἔχοντες, ἐς πόλεμον
ἐπέρχεσθε. εἰ δὲ διαφθερεῖτε τὸν δῆμον τὸν μιτυλη
ναίων, ὃς οὔτε μετέσχε τῆς ἀποστάσεως, ἐπειδή τε ὅπ
λων ἐκράτησεν, ἑκὼν παρέδωκε τὴν πόλιν, πρῶτον
μὲν ἀδικήσετε, τοὺς εὐεργέτας κτείνοντες. ἔπειτα
καταστήσετε τοῖς δυνατοῖς τῶν ἀνθρώπων ὃ βούλον
ται μάλιστα. ἀφιστάντες γὰρ τὰς πόλεις, τὸν δῆμον
εὐθὺς ξύμμαχον ἕξουσι, προδειξάντων ὑμῶν τὴν
αὐτὴν ζημίαν, τοῖς τε ἀδικοῦσιν ὁμοίως κεῖσθαι, καὶ
τοῖς μή. δεῖ δὲ καὶ εἰ ἠδίκησαν, μὴ προσποιεῖσθαι,
ὅπως ὃ μόνον ἡμῖν ἔτι ξύμμαχόν ἐστι, μὴ πολέμι
ον γένηται. καὶ τοῦτο πολλῷ ξυμφορώτερον ἡγοῦμαι ἐς
τὴν κάθεξιν τῆς ἀρχῆς, ἑκόντας ἡμᾶς ἀδικηθῆναι, ἢ δι
καίως οὓς μὴ δεῖ διαφθεῖραι. καὶ τὸ κλέωνος τὸ αὐτὸ
δίκαιον καὶ ξύμφορον τῆς τιμωρίας οὐχ εὑρίσκε
ται ἐν αὐτῷ, δυνατὸν ὂν ἅμα γίγνεσθαι.

ὑμεῖς δὲ γνόντες ἀμείνω τάδε εἶναι, καὶ μήτε οἴκτῳ πλέον νείμαντες, μήτ' ἐπιεικείᾳ, οἷς οὐδὲ ἐγὼ ἐῶ προσάγεσθαι, ἀπ' αὐτῶν δὲ τῶν παραινουμένων, πείθεσθέ μοι μιτυληναίων, οὓς μὲν πάχης ἀπέπεμψεν ὡς ἀδικοῦντας, κρῖναι καθ' ἡσυχίαν, τοὺς δ' ἄλλους ἐᾶν οἰκεῖν. τάδε γὰρ, ἔς τε τὸ μέλλον ἀγαθὰ, καὶ τοῖς πολεμίοις ἤδη φοβερά. ὅστις γὰρ εὖ βουλεύεται, πρὸς τοὺς ἐναντίους κρείσσων ἐστὶν, ἢ μετ' ἔργων ἰσχύος ἀνοίᾳ ἐπιών.

τέλος.

HOF=BIBLIOTHEK CARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg